

Příloha k protokolu o SZZ č. ....
FF JU v Českých Budějovicích

Vysoká škola: .....
Ústav estetiky

27. 8. 2012

Datum odevzdání posudku: .....

Jméno: **Michaela Martínková**

Obor: Estetika

Vedoucí * / Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.

bakalářské práce

Recenzent */

Mgr. Ondřej Dadejík

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

EVOLUCIONISTICKÉ KONCEPCE ESTETICKÉHO SOUZENÍ

.....
téma

Hlavním cílem bakalářské práce Michaely Martínkové je tematizovat Darwinovu evolucionistickou teorii, která kromě své domovské disciplíny hluboce zapůsobila v celém spektru dobové západní vědy a kultury a jejíž potenciál není i pro současnou estetiku zdaleka vyčerpán. Konkrétně se hodlá věnovat především těm aspektům, které mají svou relevanci pro filozofickou analýzu estetické soudnosti a smyslu pro krásu.

Ještě než se přistoupí k tematizaci estetických konceptů a motivů v Darwinově biologické teorii, Michaela Martínková představuje Darwinův pohled na člověka a zvíře, tedy autorovy antropologické analýzy, které odhalují zajímavé napětí v jistém - z dnešního pohledu - nadhodnocení schopností zvířat a naopak v zarážejícím podhodnocení schopností příslušníků tzv. přírodních či primitivních národů. Poté přistupuje k jádru práce, tedy k explikaci biologického pojetí estetické soudnosti a smyslu pro krásu. V poslední části své práce se pak zabývá ohlasem Darwina v kontextu české estetiky, jeho iniciačním uvedením Josefem Durdíkem i rezonancí jeho díla v myšlení Otakara Hostinského. Jako poslední část zařazuje kapitolu věnovanou současné biologicky laděné estetické teorii v podání amerického estetika Denise Duttona.

Máme-li nejprve hodnotit strukturu práce, míru elaborace jednotlivých kapitol i jejich návaznost, pak nejvíce zklame kapitola věnovaná dobovému kontextu, která sestává z velmi povrchních a zavádějících výpisků z knihy Karla Stibrala. Následující portrét Charlese Darwina očima Josefa Durdíka je již o poznání čtivější, třebaže se z hlediska cíle a povahy práce jedná o zbytnou esejistickou črtu. Následuje kapitola, kde se Michaela Martínková pouští do podrobného výkladu základů Darwinovy teorie. Ukazuje zde na rozdíl mezi přírodním a pohlavním výběrem, a rozvádí Darwinův pohled na člověka a zvíře, ve kterém se odráží jeho základní evoluční koncepce. Člověk a zvíře nejsou odděleni propastí jiné kvality, nýbrž je vzdaluje vyšší kvantitativní zastoupení jistých evolučních adaptací u člověka. Tak je tomu i s kognitivními či mentálními schopnostmi (paměť, imaginací, rozumem, soudností atp.). Tato část práce, je již o poznání kvalitnější a zbavuje se stop úspěchanosti předchozích, patrně na poslední chvíli psaných kapitol.

V další následující kapitole věnované Darwinově pojetí problematiky krásy se studentka dotýká důležitého rozlišení mezi vkusovou soudností a (pouhou) schopností být krásou atraktivován, které Darwin nezohledňuje a též omezením toho, co vše spadá do estetického zájmu u člověka na rozdíl od zvířete, u něž je krása převážně motorem sexuálního pudu. Následný rozbor domnělého Darwinova utilitarismu v přístupu ke všem jevům v přírodě, zvláště pak ke z hlediska *fitness* zdánlivě nefunkčním jevům, je zajímavým tématem, které dodnes rezonuje v diskusi mezi darwinisty a kritiky Darwinova pojetí (nikoliv nutně pouze kreacionisty).

S touto analýzou se bohužel uzavírá pasáž práce, kde se studentka nadechla k nejsympatičtějšímu výkonu a kterou lze hodnotit nejvýše. Bohužel se jí však nedaří tuto kvalitu udržet do konce práce a se závěrečnými kapitolami, která Martínková věnuje recepci Darwinova v české estetice, studentka opět sklouzává k povrchní, uspěchané a nedotažené formě, kterou předvádí v úvodních kapitolách. Některá témata se zde zdvojují (pojednání o Durdíkovi duplikuje z části informace z úvodních kapitol), a v části věnované Hostinského kritice Darwinova zaměňuje Durdíka s Hostinským (s. 29). Podobně naplano a uspěchaně vychází též kapitola uvádějící do současného kontextu biologické estetiky. Denise Duttona autorka představuje výhradně z jeho video přednášky, která je sice sugestivní a atraktivní, v odborné práci ovšem nemůže nahradit Duttonovu monografii, jejíž název je v práci příznačně zkomolen.

Navzdory výběru zajímavého tématu s velkým potenciálem působí práce Michaely Martínkové spíše jako předběžný koncept, jako soubor rozpracovaných kapitol bez jejich hlubšího dotazování, sjednocení a celkového provázání. Nutno však ohodnotit poměrně poctivě zpracovanou střední pasáž práce, která nese nespornou kvalitu a která jediná nedemonstruje uspěchanost pramenící patrně z nedostatku času. Z formálního hlediska potěší studenty výjimečně osvojený způsob odkazu na internetové zdroje, zarazí ovšem neobratnosti v používání odkazu pomocí poznámek pod čarou (viz str. 31).

Práci Michaely Martínkové z výše uvedených důvodů doporučuji k obhajobě a navrhuji jí při jejím uspokojivém průběhu hodnotit stupněm **velmi dobře**.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: velmi dobře

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Čes. Budějovicích 27. 8. 2012
V ..... dne .....

